

IV kadencja

Pan
Marek Borowski
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. i na podstawie art. 32 ust. 2 regulaminu Sejmu niżej podpisani posłowie wnoszą projekt ustawy:

- o uzdrowiskach, lecznictwie uzdrowiskowym oraz o zmianie niektórych innych ustaw.

Do reprezentowania wnioskodawców w pracach nad projektem ustawy upoważniamy pana posła Marka Kuchcińskiego.

(-) Adam Bielan; (-) Tadeusz Cymański; (-) Andrzej Diakonow;
(-) Ludwik Dorn; (-) Jacek Falfus; (-) Przemysław Gosiewski; (-) Wojciech Jasiński; (-) Marek Jurek; (-) Krzysztof Jurgiel; (-) Mariusz Kamiński;
(-) Michał Tomasz Kamiński; (-) Elżbieta Kruk; (-) Piotr Krzywicki; (-) Marek Kuchciński; (-) Marcin Libicki; (-) Adam Lipiński; (-) Barbara Marianowska; (-) Tomasz Markowski; (-) Antoni Męzydło; (-) Marek Muszyński; (-) Maria Nowak; (-) Ryszard Nowak; (-) Bolesław Piecha;
(-) Marian Piłka; (-) Jerzy Polaczek; (-) Paweł Poncyłjusz; (-) Małgorzata Stryjska; (-) Marek Suski; (-) Wojciech Szarama; (-) Aleksander Szczygło;
(-) Bartłomiej Szrajber; (-) Wiesław Walendziak; (-) Zbigniew Wassermann;
(-) Artur Zawisza; (-) Zbigniew Ziobro.

USTAWA

z dnia.....

o uzdrowiskach, lecznictwie uzdrowiskowym oraz o zmianie niektórych innych ustaw.

Rozdział 1

Uzdrowisko

Art. 1.

Za uzdrowisko może być uznany obszar gminy przeznaczony dla prowadzenia lecznictwa uzdrowiskowego obejmujący jedną lub część miejscowości albo terytorium całej gminy, który spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) posiada naturalne zasoby lecznicze, o których mowa w art. 10,
- 2) posiada zakłady i urządzenia lecznictwa uzdrowiskowego, o których mowa w art.12 i 13 lub tereny, które zgodnie z planem zagospodarowania przestrzennego przeznaczone są pod tego rodzaju inwestycje,
- 3) posiada w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego wyodrębnione strefy określone w art. 3,
- 4) spełnia wymagania określone w przepisach prawa ochrony środowiska w zakresie dopuszczalnych norm zanieczyszczeń powietrza, natężenia hałasu,
- 5) posiada wody I klasy czystości,
- 6) posiada infrastrukturę techniczną w szczególności zaopatrzenia w wodę, odprowadzania i unieszkodliwiania ścieków, usuwania odpadów, transportu zbiorowego oraz sieć elektroenergetyczną,
- 7) otoczony jest otuliną, którą stanowi obszar ochrony uzdrowiskowej lub inna forma ochrony przyrody określona w przepisach art. 13 ust. 1 pkt 1-4 ustawy z dnia 16 października 1991 roku o ochronie przyrody (Dz. U. Nr 99, poz. 1079 z 2001 roku ze zmianami).

Art. 2.

W zależności od posiadanych przez uzdrowisko naturalnych zasobów leczniczych, ustala się następującą charakterystykę uzdrowisk:

- a) uzdrowisko borowinowe – w przypadku występowania złóż borowin jako kopaliny leczniczej,
- b) zdrojowisko albo zdroj – w przypadku występowania wody leczniczej jako kopaliny leczniczej,
- c) uzdrowisko klimatyczne lub stacja klimatyczna – w przypadku występowania właściwości leczniczych klimatu,

- d) uzdrowisko lub kąpielisko nadmorskie - uzdrowisko wykorzystujące walory klimatu lub wody morskiej,
- e) uzdrowisko nizinne – położone do 300 metrów nad poziomem morza,
- f) uzdrowisko podgórskie – położone od 300 do 500 metrów nad poziomem morza,
- g) uzdrowisko górskie – położone od 500 metrów nad poziomem morza.

Art. 3.

1. Obszar uzdrowiska dzieli się na:
 - 1) strefę leczniczą „A” przeznaczoną wyłącznie dla celów leczniczych, dla której wymagania zostały określone w przepisach ustawy o zagospodarowaniu przestrzennym, na której zlokalizowane są zakłady i urządzenia leczenia uzdrowiskowego oraz inne obiekty służące bezpośrednio leczeniu uzdrowiskowemu,
 - 2) strefę „B” przeznaczoną pod budownictwo mieszkalne, hotelowe, obiektów wczasowych i turystycznych oraz zakładów usługowych, handlowych, gastronomicznych i komunalnych związanych z zaspokajaniem potrzeb mieszkańców, kuracjuszy i turystów,
2. Dla obszaru, o którym mowa w ust. 1 obowiązkowo sporządza się miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego.

Art. 4.

1. Uznanie za uzdrowisko następuje na drodze uchwały Rady Gminy określającej nazwę uzdrowiska.
2. Uchwałę przesyła się do Marszałka Województwa, który prowadzi rejestr uzdrowisk i do publikacji w Dzienniku Urzędowym Wojewody.
3. Do uchwały, o której mowa w ust. 1 dołączony jest operat uzdrowiskowy, który zawiera szczegółową charakterystykę uzdrowiska.

Art. 5.

1. Operat uzdrowiskowy składa się z części opisowej i graficznej.
2. Część opisowa operatu uzdrowiskowego powinna zawierać w szczególności:
 - 1) dane dotyczące gminy uzdrowiskowej,
 - 2) dane charakteryzujące uzdrowisko,
 - 3) opis zasobów uzdrowiska oraz niezbędne elementy warunkujące utrzymanie zasobów leczniczych uzdrowiska,
 - 4) kierunki lecznictwa uzdrowiskowego,
 - 5) wyniki badań i pomiarów wymagań, o których mowa w art. 1 pkt 4 i 5,
 - 6) stan funkcjonowania infrastruktury uzdrowiska,
3. Część graficzna operatu uzdrowiskowego zawiera część tekstową i graficzną miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

4. Załącznikiem do operatu uzdrowiskowego jest regulamin Rady Uzdrowiskowej.

Art. 6.

1. Operat uzdrowiskowy jest aktualizowany w razie zmiany danych lub wartości zawartych w jego treści.
2. Operat uzdrowiskowy i jego aktualizacja jest uchwalany przez radę gminy.

Art. 7.

Wyniki badań i analiz wymagań wymienionych w przepisach art. 1 pkt 4 i 5 ustawy są elementem państwowego monitoringu środowiska określonego w przepisach ustawy z dnia 21 kwietnia 2001r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. Nr 62, poz. 627).

Art. 8.

1. Jeżeli następuje wyczerpywanie się zasobów leczniczych uzdrowiska lub państwowy monitoring środowiska wykaże, że uzdrowisko przestaje spełniać wymagania określone w art. 1 pkt 4 i 5 wojewoda kieruje do właściwej gminy wykaz nieprawidłowości oraz wyznacza termin do usunięcia nieprawidłowości powiadamiając o tym marszałka.
2. W razie bezskutecznego upływu terminu wojewoda wydaje decyzję o zniesieniu statusu uzdrowiska i występuje do marszałka o wykreślenie z wykazu uzdrowisk.
3. Gmina może sama w drodze uchwały rady gminy znieść uznanie uzdrowiska przesyłając uchwałę do marszałka województwa w celu wykreślenia z wykazu uzdrowisk.

Rozdział 2

Lecznictwo uzdrowiskowe

Art. 9.

1. Podstawową wartością uzdrowiska i rzeźby krajobrazu otuliny uzdrowisk są walory lecznicze, turystyczne, rekreacyjne dla zachowania równowagi fizycznej i psychicznej obywateli.
2. Lecznictwo uzdrowiskowe jest to usystematyzowane postępowanie, prowadzone w uzdrowisku pod nadzorem lekarza, mające na celu leczenie, rehabilitację, profilaktykę i utrzymanie w zdrowiu ludzi przy wykorzystaniu naturalnych zasobów leczniczych danego uzdrowiska. Lecznictwo uzdrowiskowe połączone jest z reguły ze zmianą miejsca pobytu co umożliwia aktywniejszą współpracę w procesie leczniczym.

Art. 10.

1. Naturalne zasoby lecznicze – są to wykorzystywane w utrzymaniu zdrowia, a także w leczeniu lub łagodzeniu skutków albo objawów chorób:

a) kopaliny lecznicze, w skład których wchodzi wody lecznicze i peloidy,

b) czynniki lecznicze jak rzeźba terenu, krajobraz i klimat lokalny, na który składają się w szczególności: położenie nad poziomem morza, wilgotność, wietrzność i nasłonecznienie.

2. Wody lecznicze są to wody, które bez zmian składu naturalnego wykazują naukowo dowiedzione działanie lecznicze lub pozwalają takiego działania oczekiwać.

3. Peloidy lecznicze, w skład których wchodzi w szczególności borowina, muły, błota są to substancje powstałe wskutek procesów geologicznych lub biologicznych, które bez domieszek, podgrzane, zmieszane z wodą lub nie, stosowane są w formie kąpieli, okładów, a które z uwagi na szczególne właściwości wykazują uznane naukowo działanie lecznicze lub pozwalają takiego działania oczekiwać.

4. Właściwości lecznicze klimatu lokalnego – są to działania bodźców atmosferycznych o zmiennym natężeniu na organizm człowieka sprzyjające utrzymaniu zdrowia, leczeniu lub łagodzeniu skutków albo objawów chorób poprzez różne formy klimatoterapii a w szczególności:

a) aeroterapię, czyli leczenie przebywaniem na świeżym powietrzu,,

b) helioterapię, czyli leczenie promieniami słonecznymi,

c) talassoterapię, czyli leczenie klimatem nadmorskim,

5. W zależności od występujących w danym uzdrowisku zasobów leczniczych uzdrowisko posiada określone kierunki lecznictwa uzdrowiskowego.

6. Minister do spraw zdrowia określi w drodze rozporządzenia kierunki lecznictwa uzdrowiskowego wynikające z posiadanych przez uzdrowisko naturalnych zasobów leczniczych.

Art. 11.

1. Lecznictwo uzdrowiskowe obejmuje jednolite świadczenie całkowite o czasie kuracji wynikającym ze standardów leczniczych, na które składają się w szczególności: zabiegi z użyciem naturalnych zasobów leczniczych, dieta, kuracja pitna, zajęcia ruchowe, kąpiele słoneczne, kąpiele morskie, psychoterapia, muzykoterapia.

2. Lecznictwo, o którym mowa w ust. 1 prowadzone jest w zakładach lecznictwa uzdrowiskowego lub przy użyciu urządzeń lecznictwa uzdrowiskowego.

3. Kuracjuszem jest osoba korzystająca ze świadczeń lecznictwa uzdrowiskowego.

Art. 12.

Zakładem lecznictwa uzdrowiskowego jest zakład opieki zdrowotnej, w rozumieniu ustawy z dnia 30 sierpnia 1991 r. o zakładach opieki zdrowotnej (Dz. U. Nr 91, poz. 408, z 1992 r. Nr 63, poz. 315, z 1994 r. Nr 121, poz. 591, z 1995 r. Nr 138, poz. 682, Nr 141, poz. 692, z 1996 r. Nr 24, poz. 110, z 1997 r. Nr 104, poz. 661, Nr 121, poz. 769, z 1998 r. Nr 106, poz. 668, Nr 117, poz. 756, Nr 162,

poz. 1115, z 1999 r. Nr 28, poz. 255 i 256 oraz z 2000 r. Nr.12, poz. 136), wykorzystujący w leczeniu naturalne zasoby lecznicze lub właściwości lecznicze klimatu zlokalizowany w strefie leczniczej A obszaru uzdrowiskowego.

Art. 13.

1. Urządzenia lecznictwa uzdrowiskowego – są to urządzenia nie wchodzące w skład zakładu lecznictwa uzdrowiskowego, znajdujące się w obiektach lub na terenie ogólnie dostępnym strefy leczniczej A uzdrowiska lub na obszarze ochrony uzdrowiskowej z wyłączeniem wyrobisk, urządzeń i obiektów budowlanych zakładu górniczego. Służą do leczniczego wykorzystania naturalnych zasobów leczniczych, są nimi w szczególności pijalnie uzdrowiskowe, tężnie, inhalatoria na otwartej przestrzeni, parki, urządzone odcinki wybrzeża morskiego i plaży, uzdrowiskowe baseny kąpielowe, trasy leczenia spacerowego do terenoterapii.
2. Każde z urządzeń lecznictwa uzdrowiskowego winno posiadać ogólnodostępny regulamin korzystania zatwierdzony przez lekarza specjalistę w określonej dziedzinie wiedzy medycznej.

Art. 14.

1. Właściciel lub użytkownik wieczysty nieruchomości, na której znajdują się urządzenia lecznictwa uzdrowiskowego, tereny biologicznie czynne lub urządzone tereny zieleni wchodzące w skład nieruchomości może przenieść nieodpłatnie własność albo prawo użytkowania wieczystego tej nieruchomości na rzecz gminy uzdrowiskowej.
2. Czynność wymieniona w ust. 1 jest zwolniona z obciążeń cywilnoprawnych.

Art. 15.

1. W każdym uzdrowisku powoływana jest Rada uzdrowiska, której zadaniem jest doradztwo i możliwość wydawania opinii dla właściwych instytucji i organów w sprawach dotyczących funkcjonowania lecznictwa uzdrowiskowego oraz promocja uzdrowiska.
2. Kadencja Rady trwa 5 lat.
3. W skład Rady wchodzi:
 - a) po jednym przedstawicielu gminy, dzielnic i sołectw, na obszarze których wyznaczony jest obszar uzdrowiska,
 - b) jeden przedstawiciel wojewody reprezentujący obszar ochrony uzdrowiskowej lub inne formy ochrony przyrody, na których znajduje się uzdrowisko,
 - c) przedstawiciel lekarzy wykonujących praktykę lekarską w uzdrowisku delegowany przez właściwą Izbę lekarską,
 - d) po jednym przedstawicielu właścicieli lub organów założycielskich zakładów lecznictwa uzdrowiskowego lub właścicieli urządzeń lecznictwa uzdrowiskowego,

e) przedstawiciel samorządu rolniczego lub lasów państwowych, o ile tereny rolnicze lub leśne występują w obszarze uzdrowiska,

f) przedstawiciel delegowany przez sejmik wojewódzki,

g) przedstawiciel powiatu, na terenie którego znajduje się uzdrowisko.

4. Przewodniczącym Rady jest przedstawiciel wybrany zwykłą większością głosów spośród grona osób wymienionych w ust. 3 pkt d w obecności co najmniej połowy z nich. Prowadzi on biuro Rady, zwołuje i przygotowuje posiedzenia.

5. Rada odbywa posiedzenia przynajmniej raz w roku lub na wniosek przynajmniej połowy członków Rady. Udział w posiedzeniach i działalność członków Rady i przewodniczącego jest społeczna. Do podejmowania uchwał wymagana jest obecność połowy składu Rady. Uchwały zapadają zwykłą większością głosów.

Rozdział 3.

Zmiany w przepisach obowiązujących

Art. 16.

W ustawie z dnia 16 października 1991 o ochronie przyrody (Dz. U. z 2001 r. Nr 99, poz. 1079, Nr 100, poz. 1085) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 13:

a) w ust. 1 po pkt 4 dodaje się pkt 4a w brzmieniu: „4a) wyznaczanie obszarów ochrony uzdrowiskowej,”

b) w ust. 2 wyrazy „w pkt 1-4” zastępuje się wyrazami: „w pkt 1-4a”.

2) w art. 26:

a) w ust. 1 po wyrazie „krajobrazu” dodaje się następujące wyrazy: „i obszar ochrony uzdrowiskowej”

b) w ust. 2 po wyrazie „krajobrazu” dodaje się wyrazy „i obszarów ochrony uzdrowiskowej”

3) po art. 26a dodaje się art. 26b i 26c w brzmieniu:

„Art. 26b. 1. Obszar ochrony uzdrowiskowej jest terenem chronionym ze względu na naturalne zasoby lecznicze określone w ustawie o uzdrowiskach, lecznictwie uzdrowiskowym i zmianie niektórych ustaw (Dz. U. Nr .. poz ..). Stanowi on otulinę istniejących uzdrowisk i zabezpieczenie terytorium pod nowe uzdrowisko.

2. Do obszaru ochrony uzdrowiskowej mają zastosowanie (stosują się) zakazy określone w art. 26a.”

„Art. 26c. Uzdrowisko może być tworzone również na obszarach wymienionych art. 13 ust. 1 pkt 1-4.”

- 4) w art. 32 po wyrazach „art. 26” dodaje się przecinek oraz wyrazy „26b”
- 5) w art. 34:
 - a) w ust. 1 po wyrazach „art. 13 ust. 1 pkt 4” dodaje się przecinek i wyrazy „4a”
 - b) w ust. 2 po wyrazach „art. 13 ust. 1 pkt 4” dodaje się przecinek i wyrazy „4a”
- 6) w art. 36a ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„Art. 36a. 1. Wydanie decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu dla inwestycji realizującej cel publiczny na obszarze parku krajobrazowego, obszarze chronionego krajobrazu lub obszarze ochrony uzdrowiskowej wymaga uzgodnienia z właściwym wojewodą.”
- 7) w art. 39 w ust. 2 po wyrazie krajobrazowych wyraz „i” zastępuje się przecinkiem a po wyrazie „krajobrazu” przed kropką dodaje się wyrazy „oraz obszarów ochrony uzdrowiskowej”

Art. 17.

W ustawie z dnia 4 lutego 1994 r. Prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. Nr 27 poz. 96 ze zm.):

- 1) W art. 5:
 - a) w ust 2 po pkt 4 kropkę zastępuje się przecinkiem i dodaje się pkt 5 w brzmieniu: „5) kopaliny lecznicze.”
 - b) po ust. 4 dodaje się ust. 4a w brzmieniu: „4a. Rada Ministrów w drodze rozporządzenia określi nazwy kopalin leczniczych uwzględniając w szczególności wyniki analiz składu chemicznego i temperatury.”
 - c) ust. 5 otrzymuje brzmienie: „5.Rada ministrów, w drodze rozporządzenia w układzie wojewódzkim określi wykaz złóż kopalin leczniczych, solanek i wód termalnych określając jego nazwę, gminę i powiat na terenie którego się znajduje.”
- 2) W art. 6 po pkt 1 dodaje się pkt 1a w brzmieniu: „1a) kopaliny lecznicze są elementem naturalnych zasobów leczniczych, o których mowa w art. 10 ustawy z dnia..... o uzdrowiskach i lecznictwie uzdrowiskowym Dz. U. Nr ... poz ...”

Art. 18.

W ustawie z dnia 7 lipca 1994 r. o zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 1999 r. Nr 15 poz. 139, Nr 41 poz. 412, Nr 111, poz. 1279 oraz z 2000 r. Nr 12, poz. 136)

- 1) w art. 1 ust. 2 po pkt 3 dodaje się pkt 3a w brzmieniu:

„ 3a) wymagania uzdrowisk,”
- 2) W art. 8 po ust. 4 dodaje się ust. 5 w brzmieniu:

„ art. 8. 5. Minister właściwy do spraw gospodarki przestrzennej w porozumieniu z ministrem do spraw zdrowia określi w drodze rozporządzenia wymagania dotyczące zagospodarowania przestrzennego strefy leczniczej A i strefy B uzdrowisk uwzględniając w szczególności:

- a) intensywność zabudowy,
- b) wskaźnik gęstości zabudowy,
- c) zasady kształtowania układu drogowego,
- d) minimalne wskaźniki powierzchniowe dla terenów zielonych, powierzchni biologicznie czynnej z uwzględnieniem nasadzeń określonych gatunków roślinnych.

3) w art. 13 ust. 1 po pkt 3a dodaje się pkt 3b w brzmieniu: „3b) dla obszarów, o których mowa w art. 1 ust. 1 pkt 3a,”

4) skreśla się art. 40 w ust. 4 pkt.3.

Art. 19.

W ustawie z dnia 30 sierpnia 1991 r. o zakładach opieki zdrowotnej (Dz. U. Nr 91 poz. 408) w art. 2 po ust. 5 dodaje się ust. 6 w brzmieniu:

„Art. 2. ust. 6. Nazwa zakładu opieki zdrowotnej, udzielających świadczeń, o których mowa w art. 9 ustawy z dnia.... o uzdrowiskach, lecznictwie uzdrowiskowym i zmianie niektórych ustaw (Dz. U. ... poz.) zawiera dodatkowo oznaczenie uzdrowiskowy, borowinowy, kąpielowy, zdrojowy, klimatyczny, przyrodolecznicy.”

Rozdział 4

Przepisy przejściowe i końcowe

Art. 20.

1. Właściwy marszałek województwa w terminie 30 dni od wejścia w życie ustawy wpisze do rejestru, o którym mowa w art. 4 ust. 2 uzdrowiska, które zostały uznane z dniem 1 stycznia 1967 roku oraz uzdrowiska uznane po tym terminie.
2. Z dniem wejścia w życie ustawy dotychczasowe granice stref ochrony uzdrowiskowej opisane w statutach uzdrowisk, o których mowa w ust.1 stają się obszarem ochrony uzdrowiskowej. Właściwy wojewoda w terminie 30 dni od wejścia w życie ustawy wpisze obszary ochrony uzdrowiskowej do rejestru, o którym mowa w art. 39 ust. 2 ustawy o ochronie przyrody,.
3. Gmina właściwa ze względu na położenie uzdrowiska, zobowiązana jest w terminie 3 lat od dnia wejścia w życie ustawy do sporządzenia i uchwalenia operatu uzdrowiskowego.
4. Przepis art. 8 stosuje się odpowiednio w przypadku niedostosowania się przez właściwą gminę do wymogów określonych w ust. 3.

Art. 21.

Traci moc ustawa z dnia 17 czerwca 1966 r. o uzdrowiskach i lecznictwie uzdrowiskowym (Dz. U. Nr 23 poz. 150, 1987 Nr 33 poz. 180, 1989 Nr 20 poz. 107, 1989 Nr 35 poz. 192, 1990 Nr 34 poz. 198, 1998 Nr 162 poz. 1116).

Art. 22.

Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Uzasadnienie

Prezentowany projekt ustawy o uzdrowiskach i lecznictwie uzdrowiskowym w swoim kształcie i zawartych przepisach znacznie odbiega od dotychczasowych, które od 1990 roku były przedstawiane przez różne podmioty. Wśród nich należy wymienić projekt ustawy Prawo uzdrowiskowe przygotowany w 1992 roku przez Ryszarda Paczuskiego i Wojciecha Zręde na zlecenie Izby Gospodarczej „Uzdrowiska Polskie”. Na jego bazie w Ministerstwie Zdrowia i Opieki Społecznej w 1995 roku powstał nowy projekt ustawy Prawo uzdrowiskowe, który jednak nie wyszedł poza ówczesne Ministerstwo Zdrowia i Opieki Społecznej. W 1997 roku Ministerstwo Zdrowia i Opieki Społecznej przygotowało kolejny projekt ustawy o uzdrowiskach, lecznictwie uzdrowiskowym i gminach uzdrowiskowych, który został przekazany 6 sierpnia 1997 roku do Kancelarii Prezesa Rady Ministrów celem rozpatrzenia przez Radę Ministrów. Ze względu na kończąca się kadencję rządu nie został rozpatrzony. W międzyczasie powstał poselski projekt ustawy o gminach uzdrowiskowych stanowiący realizację art. 38 obowiązującej wówczas ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie terytorialnym, który stanowił, iż odrębności ustroju gmin wykonujących zadania o szczególnym charakterze (w tym gmin uzdrowiskowych) określi odrębna ustawa. Wejście w życie 1 stycznia 1999 roku reformy samorządowej i ustawy o powszechnym ubezpieczeniu zdrowotnym zdezaktualizowało wiele przepisów ministerialnego projektu z 1997 roku przekazanego do rozpatrzenia przez Radę Ministrów. W związku z powyższym Ministerstwo Zdrowia przygotowało nowy projekt ustawy o uzdrowiskach, gminach uzdrowiskowych i lecznictwie uzdrowiskowym, który został przyjęty przez Radę Ministrów i 29 grudnia 2001 roku został skierowany do Sejmu przez Prezesa Rady Ministrów a następnie przegłosowany. Projekt ustawy odnosił się do obowiązującej ustawy o samorządzie gminnym, reformy samorządowej, ustawy o zakładach opieki zdrowotnej jednak z całą pewnością nie wyczerpywał całości problematyki nurtujących gminy uzdrowiskowe jak również nie wyczerpywał problematyki lecznictwa uzdrowiskowego. Ponadto liczne poprawki wniesione przez posłów na

kolejnych posiedzeniach komisji znacznie zmieniły kształt rządowego projektu ustawy. Ostatecznie ustawa nie została podpisana przez Prezydenta RP.

Przygotowując nową ustawę projektodawca dokładnie przeanalizował dotychczasowy stan prawny dotyczący funkcjonowania uzdrowisk i lecznictwa uzdrowiskowego aby znaleźć odpowiedź na pytanie czy nowe regulacje prawne są w ogóle potrzebne jeśli w ciągu 13 lat, które upłynęły od transformacji ustrojowej nie zostały uchwalone nowe akty prawne.

Aktualny stan prawny dotyczący uzdrowisk i lecznictwa uzdrowiskowego:

Z analizy przepisów prawnych wynika, iż funkcjonowanie uzdrowisk określają przede wszystkim przepisy ustawy z dnia 17 czerwca 1966 roku o uzdrowiskach i lecznictwie uzdrowiskowym (Dz. U. Nr 23, poz. 150 ze zm.) Niestety, ustawa ta w większości zawiera przepisy martwe. Jedne z nich, jak np. art. 13 dotyczący wpływów z opłaty uzdrowiskowej utraciły swą ważność ze względu na wejście w życie ustawy z dnia 12 stycznia 1991 roku o podatkach i opłatach lokalnych. (Dz. U. nr 9 poz. 91 ze zm.) Inne zdezaktualizowały się lub są sprzeczne z obowiązującą od 1990 roku ustawą o samorządzie terytorialnym (zwaną ustawą o samorządzie gminnym od momentu wejścia w życie w 1999 roku reformy samorządowej). Uchwalenie w 1997 roku Konstytucji RP oraz błędne pod względem merytorycznym przepisy art. 13, (dotyczącego zmian w ustawie o uzdrowiskach i lecznictwie uzdrowiskowym), ustawy z dnia 22 grudnia 2000 roku o zmianie niektórych upoważnień ustawowych do wydawania aktów normatywnych oraz o zmianie niektórych ustaw, (Dz. U. nr 120, poz. 1268.) tylko pogłębiły istniejący chaos. Nie tylko przestały obowiązywać niektóre przepisy wykonawcze do istniejącej ustawy o uzdrowiskach i lecznictwie uzdrowiskowym, ale również nie ma możliwości wydania nowych ze względu na niejasno określone wytyczne lub całkowity brak upoważnienia ustawowego. Zgodnie z aktualnym stanem prawnym utraciło ważność zarządzenie Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z dnia 25 lipca w sprawie wykazu miejscowości uzdrowiskowych uznanych za uzdrowiska (M.P. nr 45 poz. 328 z 1967 r. i nr 10 poz. 77 z 1974 roku) i nie ma delegacji ustawowej do wydania nowego. W ten sposób 36 uzdrowisk w nim wymienionych utraciło podstawę prawną uznania za uzdrowisko.(!) Przyjęty wadliwy podział zadań i kompetencji pomiędzy naczelnym lekarzem uzdrowiska, organami administracji rządowej i organami samorządu gminnego, doprowadził do chaosu organizacyjnego i zatarcia odpowiedzialności gmin za stan uzdrowisk. Ponadto obowiązująca ustawa o uzdrowiskach i lecznictwie uzdrowiskowym nie uwzględnia zmian jakie dokonały się w regulacjach ustawowych dotyczących zakładów opieki zdrowotnej oraz kontroli i nadzoru nad procesem leczniczym. Konieczne jest jednoznaczne usytuowanie zakładów opieki zdrowotnej świadczących usługi lecznictwa uzdrowiskowego w przepisach ustawy o zakładach opieki zdrowotnej.

Utracił swą ważność również przepis art. 14 i 15 ustawy dotyczący rozciągnięcia przez Radę Ministrów, w drodze rozporządzenia, niektórych przepisów dotyczących uzdrowisk na obszary

posiadające warunki do prowadzenia lecznictwa uzdrowiskowego lub na miejscowości o wybitnych walorach turystyczno-wypoczynkowych.

Poza przytoczoną powyżej ustawą do miejscowości uzdrowiskowych mają również zastosowanie przepisy art. 40 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 7 lipca 1994 roku o zagospodarowaniu przestrzennym. (tekst jednolity Dz. U. nr 15 poz. 139 z 1999 roku ze zm.) Dotyczą one uzgadniania z ministrem do spraw zdrowia warunków zabudowy inwestycji lokalizowanych w miejscowościach uzdrowiskowych. Niestety, nie porządkują one spraw ładu przestrzennego obszaru uzdrowiskowego. Są one niejasne i nieprecyzyjne, pozwalają na dużą dowolność decyzji, przez co są zarazem bardzo restrykcyjne i stanowią „drogę przez mękę” dla inwestorów chcących przykładowo, zgodnie z przepisami, zmienić dach z płaskiego na spadzisty. Z drugiej strony wiele gmin uzdrowiskowych przy ustalaniu warunków zabudowy bezkarnie pomija procedurę uzgodnień z Ministrem Zdrowia.

Lecznictwo uzdrowiskowe wykonywane jest z zastosowaniem kopalin leczniczych, do których stosują się przepisy ustawy z dnia 4 lutego 1994 roku Prawo geologiczne i górnicze. (Dz. U. Nr 27 poz. 96 ze zm.) Ustawa jednak nie definiuje i nie daje podstawy prawnej uznania kopalin leczniczych natomiast ustala tryb uzyskiwania koncesji na ich poszukiwanie, rozpoznawanie i wydobywanie. Dlatego przepisy cytowanej ustawy nie są wystarczające dla procedur lecznictwa uzdrowiskowego. Nie istnieją regulacje prawne dopuszczające kopaliny lecznicze do obrotu. Odwlekanie w czasie wejścia w życie ustawy prawo farmaceutyczne tylko sprzyja temu procederowi.

Przytoczone powyżej fakty winny uzmysłowić wagę problemu i pilność przygotowania nowych uregulowań prawnych. Wymaga tego kultura prawna naszego kraju u progu wejścia do unii europejskiej. Można śmiało stwierdzić, że ustawa z 1966 roku o uzdrowiskach i lecznictwie uzdrowiskowym w chwili obecnej nie stwarza ram prawnych zarówno dla funkcjonowania uzdrowisk jak i lecznictwa uzdrowiskowego.

Ważna część lecznictwa nie powinna być prowadzona poza regulacjami prawnymi. Brak podstaw prawnych uznania za uzdrowiska 36 miejscowości winien być alarmem. Tymczasem od stycznia ubiegłego roku udaje się, że taki problem nie istnieje.

Projektodawca uwzględnił nie tylko przedstawione powyżej problemy ale również uwagi, sugestie i pytania zgłaszane w dyskusji nad poprzednim projektem.

Najważniejsze z nich dotyczyły wątpliwości czy ostatni projekt rzeczywiście wyczerpuje ochronę dobra jakim jest możliwość korzystania przez polskich obywateli z różnych form lecznictwa uzdrowiskowego. Czy rozwój lecznictwa uzdrowiskowego może być przedmiotem polityki regionalnej? Ponadto nie wszędzie i nie zawsze możliwe jest wyznaczenie obszarów ochrony

uzdrowiskowej na terenie jednej gminy (a takie było założenie ustawy niepodpisanej przez Prezydenta RP).

Jednocześnie w prawodawstwie polskim występuje luka dotycząca ochrony właściwości leczniczych klimatu lokalnego np. nadmorskiego, górskiego jak i mikroklimatu. Przepisy biorą pod uwagę jedynie ochronę powietrza przed zanieczyszczeniami. Prezydent RP w uzasadnieniu odmowy podpisu ostatniej ustawy podkreślał, że „ustawa nie zabezpiecza degradacji ekologicznej uzdrowisk” i „nie stanowi dostatecznej tamy dla działań degradujących enklawy przyrodnicze.”

Projektodawca wziął pod uwagę, że w ostatnim 40-leciu nastąpiły nie tylko rewolucyjne zmiany w podejściu do ochrony zasobów przyrody lecz również zostały ujęte w ramy prawne sprawy dotyczące ochrony środowiska. Obowiązuje na świecie prawodawstwo ekologiczne a w poszczególnych krajach jest realizowana określona polityka ekologiczna. W ramach dostosowania prawa do Unii Europejskiej uchwalono w naszym kraju szereg ustaw, z których obowiązująca od 1 stycznia 2002 r. ustawa z dnia 27 kwietnia 2001r. prawo ochrony środowiska (Dz. U. Nr 62 poz. 267) zawiera przepisy dotyczące polityki ekologicznej państwa, programów ochrony środowiska oraz Państwowego monitoringu środowiska. Na mocy tej ustawy od 2002 roku Sejm, na wniosek Rady Ministrów, uchwała politykę ekologiczną państwa i co 4 lata Rada Ministrów winna przekładać Sejmowi raport z realizacji uchwalonej polityki. Tym samym radykalnej zmianie uległo „otoczenie” prawne dzisiejszych uzdrowisk. Dlatego w projekcie przyjęto zasadę rozdziału uzdrowiska jako obszaru na terytorium gminy, na którym prowadzona jest specyficzna działalność gospodarcza o nazwie lecznictwo uzdrowiskowe, od problematyki ochrony uzdrowiskowej, która nie może wyłącznie spoczywać „na barkach gminnych” lecz winna być elementem polityki ekologicznej państwa tym bardziej, że zachowanie walorów uzdrowiskowych w większości przypadków wykracza poza granice gminy. Gmina sama nie udźwignie ciężaru odpowiedzialności za zachowanie całokształtu warunków sprzyjających lecznictwu uzdrowiskowemu.

Obszar ochrony uzdrowiskowej jest jednym z elementów form ochrony przyrody, który stanowiąc jego integralną część zawarty jest w programie polityki ekologicznej państwa.

Szczegółowe wymagania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dotyczące obszaru uzdrowiskowego przeznaczonego dla potrzeb lecznictwa uzdrowiskowego winny zostać określone we właściwej ustawie czyli ustawie o zagospodarowaniu przestrzennym i tym samym kontrolowane przez nadzór budowlany. Nie powinna w tym zakresie panować dowolność.

Projekt ustawy nie wypełnia delegacji ustawowej zawartej w przepisach art. 38 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym, (Dz. U. Nr 16 poz. 95) w brzmieniu: „Odrębności ustroju gmin, które wykonują zadania o szczególnym charakterze, określają właściwe ustawy. Dotyczy to w

szczególności gmin uzdrowiskowych.” Zgodnie z aktualnym brzmieniem ustawy o samorządzie gminnym uznanie za uzdrowisko mieści się w kompetencjach gminy. Określenie i nałożenie na gminy nowych zadań własnych zgodnie z Konstytucją RP i Europejską kartą samorządu terytorialnego skutkuje koniecznością zapewnienia źródeł finansowania. Wykracza poza ramy niniejszego projektu ustawy i winno być uchwalone w odrębnej ustawie tym bardziej, że jak wspomniano powyżej w analizie stanu prawnego dotyczącego uzdrowisk gminy uzdrowiskowe w 1991 roku zostały pozbawione wpływów z opłaty uzdrowiskowej określonej w art. 13 aktualnie obowiązującej ustawy o uzdrowiskach i lecznictwie uzdrowiskowym.

Przedstawiany projekt ustawy składa się z czterech części. Część pierwsza poświęcona jest uzdrowisku, druga lecznictwu uzdrowiskowemu, trzecia dotyczy zmian w przepisach obowiązujących, czwarta obejmuje przepisy przejściowe i końcowe.

Rozdział 1:

Zgodnie z przepisami art.1 uzdrowiskiem staje się wyodrębniony terytorialnie obszar przeznaczony dla prowadzenia lecznictwa uzdrowiskowego, spełniający enumeratywnie wymienione warunki. Uzdrowisko winno posiadać naturalne zasoby lecznicze, spełniać wymagania określone w przepisach ustawy Prawo ochrony środowiska, wody I klasy czystości, techniczne zabezpieczenie infrastrukturalne, otulinę ochronną. Ponadto obszar uzdrowiska składa się ze stref ochronnych opisanych w art. 3, przy czym tylko na obszarze strefy leczniczej „A” mogą być usytuowane zakłady i urządzenia lecznictwa uzdrowiskowego.

W art. 2 opisano charakterystykę uzdrowisk w zależności od posiadanych zasobów leczniczych.

Art. 4 – 6 zostały poświęcone uznaniu za uzdrowisko. Tryb ten zasadniczo odbiega od dotychczasowego. Zgodnie z art. 4 uznanie za uzdrowisko i nazwanie uzdrowiska następuje w drodze uchwały rady gminy. Uchwała jest przesyłana do Marszałka Województwa, który prowadzi rejestr uzdrowisk i do publikacji. Ponadto załącznikiem do uchwały jest operat uzdrowiskowy, który został opisany w przepisach art. 5. Jest on dokumentem charakteryzującym i opisującym uzdrowisko. Składa się z części opisowej, graficznej oraz załącznika, którym jest regulamin Rady uzdrowiska. Zgodnie z art. 6 operat uzdrowiskowy winien być aktualizowany w przypadku zmiany treści danych w nim zawartych. Powyższy tryb dając uprawnienie gminie jednocześnie czyni ją odpowiedzialną za trwanie uzdrowiska. Wysiłek stworzenia obszaru dla specyficznej działalności jaką jest lecznictwo uzdrowiskowe obwarowany jest przepisami innych ustaw jak np. ustawa o zagospodarowaniu przestrzennym czy ustawa o ochronie przyrody.

Art. 7 projektu dotyczy Państwowego monitoringu środowiska, któremu przypisano nowy element obejmujący dane o czystości wód, powietrza i poziomie hałasu zawarte w części opisowej operatu uzdrowiskowego. Taki zapis skutkuje wskazaniem podmiotu na szczeblu wojewódzkim

odpowiedzialnego za gromadzenie danych. Ustawa Prawo ochrony środowiska odsyła z tym względzie do przepisów ustawy o Inspekcji Ochrony Środowiska.

W art. 8 przedstawione zostały zasady zniesienia statusu uzdrowiska, które są ściśle uzależnione od stanu zasobów naturalnych uzdrowiska oraz wyników Państwowego monitoringu środowiska. Jeśli uzdrowisko przestaje spełniać wymagania określone w art. 1 pkt 4 i 5 lub następuje wyczerpywanie zasobów naturalnych uzdrowiska, wówczas wojewoda, powiadamiając marszałka, kieruje do gminy pismo wyznaczając termin usunięcia nieprawidłowości. W razie bezskutecznego upływu terminy wojewoda wydaje decyzję o zniesieniu statusu uzdrowiska, przy czym gmina sama może znieść ten status w drodze uchwały. Przepisy tego artykułu mają zastosowanie również w wypadku niesporządzenia operatu uzdrowiskowego.

Przedstawiony opis treści art. 4-8 ustawy dokonuje wskazuje podmioty biorące udział w łańcuchu problematyki uzdrowiskowej. Gmina uznaje obszar za uzdrowisko, marszałek prowadzi rejestr uzdrowisk, wojewoda poprzez Inspekcję Ochrony Środowiska prowadzi nadzór stanu środowiska ponadto zgodnie z proponowaną nowelizacją ustawy o ochronie przyrody (art. 16 projektu ustawy) wyznacza strefę ochrony uzdrowiskowej. Winno to skutkować włączeniem przez samorząd województwa funkcjonowania uzdrowisk do strategii regionalnej.

Rozdział 2:

Rozdział ten jest poświęcony lecznictwu uzdrowiskowemu opisano w nim jego funkcjonowanie stosując w praktyce deklarowaną dotychczas ustnie zasadę integralności lecznictwa uzdrowiskowego z lecznictwem ogólnym. Art. 9 wskazuje na podstawową wartość uzdrowiska i jego otuliny jaką stanowią walory lecznicze, turystyczne, rekreacyjne dla zachowania równowagi fizycznej i psychicznej człowieka oraz przedstawia definicję lecznictwa uzdrowiskowego jako procesu leczniczego prowadzonego pod nadzorem lekarza. Art. 10 opisuje naturalne zasoby lecznicze, od których występowania zależą kierunki lecznicze uzdrowisk. W przepisach tego artykułu zawarta jest również delegacja dla ministra do spraw zdrowia w sprawie wydania rozporządzenia określającego kierunki lecznicze uzdrowisk. Przepisy art. 11 stanowią uzupełnienie definicji lecznictwa uzdrowiskowego podkreślając, że lecznictwo uzdrowiskowe jest to jednolite świadczenie obejmujące również korzystanie z urządzeń lecznictwa uzdrowiskowego, które stanowią nieruchomości i ruchomości w strefie leczniczej „A” uzdrowiska. Przepisy art. 11 ponadto definiują jako kuracjusza osobę korzystającą ze świadczeń lecznictwa uzdrowiskowego.

Przepisy art. 12 projektu definiują zakłady lecznictwa uzdrowiskowego odnosząc je zgodnie z aktualnymi przepisami do ustawy o zakładach opieki zdrowotnej. Przepisy art. 13 odnoszą się do urządzeń lecznictwa uzdrowiskowego. Zostały one przykładowo wymienione i zdefiniowane jako urządzenia nie wchodzące w skład zakładu opieki zdrowotnej. Każde z tych urządzeń winno posiadać ogólnodostępny regulamin zatwierdzony przez lekarza specjalistę w danej dziedzinie wiedzy medycznej. W praktyce będzie to wyglądało tak, że gastrolog lub balneolog zatwierdzi regulamin

pijalni wód leczniczych dla osób chorych na zaburzenia przewodu pokarmowego, specjalista rehabilitacji regulamin korzystania ze ścieżki zdrowia, czy parku kinezyterapeutycznego. Jest to spójne z definicją leczenia uzdrowiskowego jako jednolitego świadczenia całkowitego wykonywanego pod nadzorem lekarza. Istnienie tych regulaminów odróżnia zwykłą plażę od plaży, w której jest stosowana helioterapia, park kinezyterapeutyczny od zwykłego parku o podobnym charakterze.

Projekt w art. 13 zawiera przepisy, które są gestem dla właścicieli urządzeń lecznictwa uzdrowiskowego, aby mogli je nieodpłatnie przekazać gminie. Zapis ten umożliwi przekazanie przez spółki Skarbu Państwa czy samodzielne publiczne zakłady opieki zdrowotnej gminom nieruchomości, na której znajdują się urządzenia lecznictwa uzdrowiskowego z pominięciem wyceny i przetargu.

Dla sprawnego funkcjonowania lecznictwa uzdrowiskowego przewiduje się powołanie w każdym uzdrowisku Rady uzdrowiska, co określa art.15. Ma to być funkcjonujące społecznie kolegialne gremium, niezależne od organów gminy. Zdaniem jego jest merytoryczne doradztwo i możliwość wyrażania opinii dotyczących funkcjonowania lecznictwa uzdrowiskowego. Stanowić ma płaszczyznę wymiany poglądów i wyrażania opinii wszystkich podmiotów uczestniczących w wykonywaniu usług lecznictwa uzdrowiskowego dla uzyskania konsensusu w sprawach dotyczących jego rozwoju i promocji.

Rozdział 3:

Zawarte w nim przepisy dostosowują przepisy niektórych ustaw do przepisów ustawy o uzdrowiskach i lecznictwie uzdrowiskowym. W art. 16 wymieniono konieczne zmiany w ustawie o ochronie przyrody związane z tworzeniem obszarów ochrony uzdrowiskowej. Obszar ten tworzy w drodze rozporządzenia wojewoda, jest on zdefiniowany jako obszar chroniony ze względu na właściwości lecznicze klimatu, krajobrazu na którym mogą znajdować się źródła kopaliny leczniczych. Stanowi on otulinę istniejących uzdrowisk. Na jego obszarze mają zastosowanie ograniczenia takie jak w parku krajobrazowym i obszarze chronionego krajobrazu.

Przepisy art. 17 wprowadzają konieczne zmiany w ustawie z dnia 7 lipca 1994 o zagospodarowaniu przestrzennym. Poprzez zmianę przepisów art. 1 ustawy o zagospodarowaniu przestrzennym wprowadza się konieczność uwzględnienia wymagań uzdrowisk w zagospodarowaniu przestrzennym. Ponadto została wydana delegacja dla ministra od spraw gospodarki przestrzennej, który w rozporządzeniu wydanym w uzgodnieniu z ministrem do spraw zdrowia winien ustalić wymagania dotyczące zagospodarowania przestrzennego strefy leczniczej „A” i strefy „B” uzdrowisk. Wydanie tego rozporządzenia pozwoli wykreślić w art. 40 ust. 4 pkt 3. Skutkuje to zniesieniem dotychczasowego obowiązku uzgadniania z ministrem do spraw zdrowia warunków zabudowy i zagospodarowania terenu dla zmiany zadania czy postawienia budki telefonicznej w strefie „A”. W praktyce oznacza to znaczne skrócenie procesu inwestycyjnego jednocześnie czyniąc gminę odpowiedzialną za zagospodarowanie przestrzenne obszaru uzdrowiska.

W art. 18 projektu ustawy wprowadza się konieczne zmiany w przepisach ustawy prawo geologiczne i górnictwo. Proponowane zapisy mają wypełnić istniejącą aktualnie lukę prawną w tym zakresie. Przede wszystkim wprowadzają do słowniczka ustawy definicję kopaliny leczniczej. Ponadto zaliczają kopaliny lecznicze do enumeratywnie wymienionych kopaliny podstawowych oraz wydają delegację ustawową do rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie nazewnictwa kopaliny leczniczej.

W art. 19 projektu ustawy wprowadza się zmianę art. 2 ustawy o zakładach opieki zdrowotnej. Proponuje się wprowadzenie oznaczenia charakterystycznego dla zakładu lecznictwa uzdrowiskowego poprzez dodanie wyrazów: uzdrowiskowy, zdrojowy, klimatyczny borowinowy, przyrodolecznicy. Powyższa charakterystyka jednoznacznie usytuuje zakłady lecznictwa uzdrowiskowego w systemie opieki zdrowotnej.

Rozdział 4:

W projekcie ustawy zostały umieszczone dwa artykuły przejściowe. Art. 20 nie przewiduje szczególnej weryfikacji uzdrowisk w momencie wejścia w życie ustawy. Są one uzdrowiskami, stosuje się do nich większość jej przepisów. Nie muszą one zatem reorganizować się przed wejściem w życie niniejszego projektu, aby mogły być uznane za uzdrowiska. Zostają one automatycznie umieszczone w rejestrze uzdrowisk prowadzonym przez marszałka. Natomiast w przepisach tego artykułu konieczne było podzielenie uzdrowisk na dwie grupy. Jedną grupą to uzdrowiska uznane z dniem 1 stycznia 1967 roku na mocy zarządzenia Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z dnia 25 lipca w sprawie wykazu miejscowości uzdrowiskowych uznanych za uzdrowiska (M.P. nr 45 poz. 328 z 1967 r. i nr 10 poz. 77 z 1974 roku) drugą grupą to uzdrowiska uznane po tym terminie. W związku z wejściem w życie Konstytucji RP wyżej wymieniony wykaz utracił moc obowiązującą i od 2000 roku 36 uzdrowisk wymienionych w tym wykazie przestało istnieć na mocy prawa. Z tego powodu nie można było zastosować zwrotu: „uzdrowiska istniejące w dniu wejścia w życie ustawy.” Jednocześnie w terminie 30 dni od wejścia w życie ustawy strefy A, B i C ochrony uzdrowiskowej zapisane w statutach uzdrowisk stanowić będą granice obszaru ochrony uzdrowiskowej zapisanych w przepisach ustawy o ochronie przyrody i ujęte w wykazie tych obszarów prowadzonym przez wojewodę.

Przewiduje się procedurę dostosowującą dotychczasowe uzdrowiska do wymogów projektu. W ciągu 3 lat od momentu wejścia w życie ustawy gminy winny sporządzić i uchwalić operat uzdrowiskowy. W razie uchybienia tego terminu projekt przewiduje sankcje jak w przypadku określonym w art. 8. Ma to skłonić opieszale gminy do jak najszybszego dostosowania dotychczasowych uzdrowisk do aktualnego stanu normatywnego.

Art. 22 projektu stanowi o obowiązywaniu ustawy w 14 dni od jej ogłoszenia i zgodnie z art. 21 z tym dniem traci moc ustawa o uzdrowiskach i lecznictwie uzdrowiskowym z 17 czerwca 1966 roku.

Ustawa jest zgodna z prawodawstwem Unii Europejskiej.

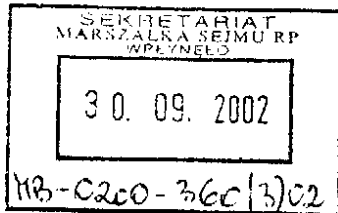
Ustawa nie wywołuje skutków finansowych dla budżetu państwa nie wywołuje również negatywnych skutków społecznych. Wręcz przeciwnie, zamiarem projektodawcy jest uporządkowanie przepisów

prawa dotyczącego statusu uzdrowisk i przyporządkowanie odpowiedzialności za stan i rozwój uzdrowisk konkretnym instytucjom. Jest zgodna z duchem Polski samorządowej decentralizując zadania, będące dotychczas w gestii Rady Ministrów i Ministra Zdrowia przekazując je gminom, nadzorowi budowlanemu w powiecie, samorządowi wojewódzkiemu oraz wojewodzie. Zasadniczemu skróceniu i przejrzystości ulega procedura inwestowania w uzdrowiskach co przyczyni się do pobudzenia gospodarczego miejscowości uzdrowiskowych.

Obszar uzdrowiska jest ograniczonym obszarem terytorium gminy dla prowadzenia specyficznej działalności jaką jest lecznictwo uzdrowiskowe. Ten obszar może mieć jednego lub wielu właścicieli. Działalność leczniczą może prowadzić jeden lub wiele podmiotów. Dla rozwoju lecznictwa uzdrowiskowego muszą oni ze sobą współdziałać stosując się do ograniczeń wynikających z różnych przepisów prawa. Z tego powodu projekt ustawy przewiduje powołanie w uzdrowiskach Rady uzdrowiskowej, niezależnego, społecznie działającego ciała kolegialnego dla uzyskiwania konsensu w sprawach istotnych dla podmiotów działających na obszarze uzdrowiska. Ponadto przejrzyste zdefiniowanie lecznictwa uzdrowiskowego pozwoli w przyszłości na uporządkowanie obciążeń podatkowych.

Marek Kuchciński
Poseł na Sejm
Rzeczypospolitej Polskiej
Klub Parlamentarny
Prawo i Sprawiedliwość

Warszawa, 27 września 2002 r.

Szanowny Pan
Marek Borowski
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

Jako reprezentant grupy posłów wnioskodawców projektu ustawy o uzdrowiskach, lecznictwie uzdrowiskowym oraz o zmianie niektórych innych ustaw, uprzejmie przedkładam **uzupełnienie uzasadnienia** tego projektu – zgodnie z art. 34 ust. 2 pkt 6 regulaminu Sejmu oraz zgodnie z pismem Pana Marszałka z dnia 13 września br., w rzeczonyj sprawie.

Uzupełnienie uzasadnienia zawiera:

- 1/ **projekt rozporządzenia** Ministra Zdrowia w sprawie kierunków leczniczych wynikających z posiadanych przez uzdrowisko naturalnych zasobów leczniczych, wraz z uzasadnieniem;
- 2/ **założenia do rozporządzenia** Rady Ministrów wynikające z art. 17 pkt b projektu ustawy dotyczące określenia w drodze rozporządzenia nazw kopaliny leczniczych wynikających ze składu chemicznego i temperatury, wraz z uzasadnieniem;
- 3/ **założenia do rozporządzenia** ministra do spraw infrastruktury wynikające z art. 18 pkt 2 projektu ustawy w sprawie wymagań dotyczących zagospodarowania przestrzennego strefy leczniczej A i strefy B uzdrowisk, wraz z uzasadnieniem.

Ponadto uprzejmie informuję, że zdaniem wnioskodawców rozporządzenie Rady Ministrów wynikające z art. 17 pkt 3 projektu ustawy w sprawie wykazu złóż kopaliny leczniczych, solanek i wód termalnych ma znaczenie porządkujące i nie wymaga przedstawienia założeń.

Z pozdrowieniami
Marek Kuchciński

**Rozporządzenie
Ministra Zdrowia
z dnia**

**w sprawie kierunków leczniczych wynikających z posiadanych przez uzdrowisko naturalnych
zasobów leczniczych.**

Na podstawie art. 10 ust. 6 ustawy z dnia o uzdrowiskach i lecznictwie uzdrowiskowym oraz o zmianie niektórych ustaw Dz.U. nr poz. zarządza się co następuje:

§ 1.

Ustala się następujące kierunki lecznicze wynikające z posiadanych przez uzdrowisko kopalni leczniczych:

- a) Torfy lecznicze: choroby zwyrodnieniowe układu kostno-stawowego, nawracające lub przewlekłe stany zapalne górnych dróg oddechowych i pooperacyjne.
- b) Wody radonowe: choroby zwyrodnieniowe układu kostno-stawowego.
- c) Wody siarczkowe: choroby zwyrodnieniowe układu kostno-stawowego, choroby narządu ruchu.
- d) Wody szczawowe: cukrzyca, niedobory magnezu, astenia, rekonwalescencja, przewlekłe lub nawracające stany zapalne dróg moczowych.
- e) Wody chlorkowo-sodowe: nawracające lub przewlekłe stany zapalne górnych i dolnych dróg oddechowych, astenia, rekonwalescencja.
- f) Wody chlorkowo – wapniowe: choroby skóry,
- g) Wody fluorkowo-krzemowe słabo zmineralizowane: kamica moczaniowa, nawracające infekcje dróg moczowych, przewlekłe infekcje dróg moczowych, dna moczaniowa.

§ 2.

Ustala się następujące kierunki lecznicze wynikające z posiadanych przez uzdrowisko własności leczniczych klimatu:

- a) Klimat nadmorski: niedoczynność tarczycy, otyłość, astenia, rekonwalescencja, nawracające lub przewlekłe choroby górnych dróg oddechowych, nawracające lub przewlekłe choroby dolnych dróg oddechowych.
- b) klimat łagodny, o nieznacznej amplitudzie temperatury, bezwietrzny: niewydolność oddechowa, niewydolność krążeniowa, nerwice, neurastenia,

§ 3.

Ustala się następujące kierunki lecznicze wynikające z położenia uzdrowiska nad poziomem morza:

- a) Uzdrowisko nizinne – nadciśnienie, przewlekła niewydolność krążenia, przewlekła niewydolność oddechowa.
- b) Uzdrowisko podgórskie – nadciśnienie, początkowe stadia niewydolności oddechowej i krążeniowej, nerwice, astenia.
- c) Uzdrowisko górskie – anemia, rekonwalescencja.

§ 4.

Łagodna rzeźba krajobrazu jest wskazaniem do leczenia nerwic, astenii, niewydolności oddechowej, niewydolności krążeniowej, chorób narządu ruchu.

§ 5.

Rozporządzenie wchodzi w życie w dniu ogłoszenia.

Uzasadnienie

Przedstawione w projekcie rozporządzenia kierunki lecznicze wynikają z właściwości leczniczych naturalnych zasobów leczniczych, które mogą występować w poszczególnych uzdrowiskach. Dane uzdrowisko może posiadać jeden lub kilka kierunków leczniczych wymienionych w projekcie rozporządzenia.

Lista jest otwarta, kierunki lecznicze mogą być uzupełniane w miarę np. postępu wiedzy czy zatwierdzenia nowych nazw kopalin leczniczych i ustalenia ich efektów leczniczych.

Występowanie poszczególnych naturalnych zasobów leczniczych będzie jednoznaczne z ustaleniem kierunku leczniczego danego uzdrowiska. Ma to szczególne znaczenie w przypadku tworzenia nowych uzdrowisk.

I.

Założenia do rozporządzenia Rady Ministrów wynikające z art. 17 pkt b projektu ustawy dotyczące określenia w drodze rozporządzenia nazw kopalin leczniczych wynikających ze składu chemicznego i temperatury.

Rozporządzenie winno określić nazwy poszczególnych kopalin leczniczych wynikających z ich składu chemicznego i temperatury. Przykładowo należy ustalić kiedy wody lecznicze noszą nazwę wód żelazistych a kiedy radonowych oraz jaki torf jest borowiną.

Uzasadnienie:

Dotychczas używane w lecznictwie uzdrowiskowym wody lecznicze czy torfy nie mają ustalonego nazewnictwa wynikającego z ich składu. Rozporządzenie na celu naprawienie tej luki prawnej.

II.

Rozporządzenie Rady Ministrów wynikające z art. 17 pkt 3 projektu ustawy w sprawie wykazu złóż kopalin leczniczych, solanek i wód termalnych ma znaczenie porządkujące i nie wymaga przedstawienia założeń.

III.

Założenia do rozporządzenia ministra do spraw infrastruktury wynikające z art. 18 pkt 2 projektu ustawy w sprawie wymagań dotyczących zagospodarowania przestrzennego strefy leczniczej A i strefy B uzdrowisk.

Rozporządzenie ma określić wymagania do miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gmin posiadających na swym terytorium obszary przeznaczone dla prowadzenia lecznictwa uzdrowiskowego.

Obszary te w zależności od posiadanych naturalnych zasobów leczniczych winny mieć ustalone wymagania zagospodarowania przestrzennego a w szczególności:

1. ilość m kw. powierzchni przypadających na jednego kuracjusza,
2. winny zostać określone gatunki nasadzeń roślin,
3. minimalne wskaźniki powierzchni dla terenów zielonych, wskaźniki powierzchni biologicznie czynnej,
4. intensywność zabudowy,
5. wskaźniki gęstości zabudowy.

Uzasadnienie:

Według aktualnie obowiązujących przepisów studium i plan zagospodarowania przestrzennego uzdrowisk jest uzgadniany z ministrem do spraw zdrowia. Tymczasem nie istnieją żadne przepisy prawa dotyczące wymagań dla tych obszarów. W tej sytuacji panuje w tym względzie dowolność i uznaniowość wydawania lub odmowy decyzji. W szczególnie trudnej sytuacji znajdują się gminy chcące na swym terytorium wyznaczyć obszar przeznaczony dla lecznictwa uzdrowiskowego.

Warszawa, 4 września 2002 r.

Pan
Marek Borowski
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia o zgodności przedstawionego poselskiego projektu ustawy o uzdrowiskach, lecznictwie uzdrowiskowym oraz o zmianie niektórych innych ustaw z prawem Unii Europejskiej

Na podstawie art. 34 ust. 9 uchwały Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 30 lipca 1992 r. - Regulamin Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej (M.P. z 2002 r. Nr 23, poz. 398) sporządza się następującą opinię:

I. Przedmiot projektu ustawy

Przedstawiony poselski projekt ustawy o uzdrowiskach, lecznictwie uzdrowiskowym oraz o zmianie niektórych innych ustaw określa wymogi jaki musi spełniać dany obszar, by mógł być uznany za uzdrowisko, procedurę uznawania za uzdrowisko oraz zasady lecznictwa uzdrowiskowego.

II. Stan prawa wspólnotowego materii objętej projektem ustawy

Prawo wspólnotowe nie reguluje zagadnień objętych zakresem opiniowanego projektu ustawy.

III. Układ Europejski

Układ Europejski nie reguluje zagadnień objętych zakresem opiniowanego projektu ustawy.

IV. Analiza przepisów projektu pod kątem ustalonego stanu prawa wspólnotowego i postanowień Układu Europejskiego

Przedmiot opiniowanego projektu ustawy pozostaje poza zakresem prawa wspólnotowego i postanowień Układu Europejskiego.

V. Konkluzje

Przedstawiony poselski projekt ustawy o uzdrowiskach, lecznictwie uzdrowiskowym oraz o zmianie niektórych innych ustaw pozostaje poza zakresem regulacji prawa Unii Europejskiej, nie jest także objęty obowiązkiem dostosowawczym wynikającym z Układu Europejskiego.

Opracował: Zespół Prawa Europejskiego

Akceptował: Dyrektor Biura Studiów i Ekspertyz

Wiesław Stańkiewicz

Deskrytory Bazy REX: Unia Europejska, uzdrowisko

Tłoczono z polecenia Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej

Skierowano do druku 15 października 2002 r.

Cena 1,20 zł + 22% VAT

